

SASTANAK ODBORA SEKCIJE ZA HRVATSKU

Dne 15. IX. o. g. održan je u Zagrebu sastanak Odbora naše sekcije na kojem su uglavnom rješavana pitanja organizacione prirode.

Formiranjem novog Udruženja pristupilo se pozivu članova i proširenju članstva u istom Udruženju. Kako dosadašnji članovi bivšeg Udruženja za Hrvatsku nisu još dali svoje pristupnice, postavljeno je kao prvo, da se te organizacije ponovno učlane. Ujedno će se poduzeti živa akcija da se obuhvate sve organizacije, koje se bave preradom mlijeka, kao i one, koje su neposredno vezane uz taj rad. Prema odlukama osnivačke skupštine potvrđeni su stavovi članarina za privredne organizacije-članice Udruženja.

Na sastanku je iznesen slučaj ulaska pojedinih poduzeća u otkupna područja susjednih poduzeća, te je zaključeno, da se sa svim zainteresiranim poduzećima održi zajednički sastanak, kako bi se to najpravičnije riješilo, kao što je to i dosad bilo kod eventualnih sporova.

U vezi s pojavom separatora u pojedinim našim krajevima, dogovoreno je, da se načini jedan elaborat s potrebnom dokumentacijom, te da se u tom smislu zatraži preporuka nadležnog državnog organa, kako bi se spriječilo širenje separatora.

SUDJELOVANJE MLJEKARSKIH PODUZEĆA NA II. MEĐUNAR. REV. IZLOŽBI »PORODICA I DOMAČINSTVO«

U okviru Međunarodnog zagrebačkog vele-sajma održana je i II. Međunarodna revijalna izložba »Porodica i domaćinstvo 1958«.

Kao i prošle godine naše organizacije dobile su poziv da sudjeluju na istoj izložbi.

Obzirom na kratkoću vremena za organizaciju istog izlaganja, poziv za sudjelovanje upućen je svim većim mljekarama u Jugoslaviji. Odaziv nije bio naročit, tako da je konačnu prijavu sa pošiljkama uzoraka uputilo 11 poduzeća, koja su poslala 22 razna mliječna proizvoda sa 65 raznih uzoraka. Izlaganje tih eksponata bilo je u okviru »supermarketa« — prodavaonice sa samoposluživanjem i to u 2 rashladne vitrine smješteni su bili mliječni proizvodi kao sir, maslac, mliječni prah i slično, u druga 2 otvorena rashladna stola smješteno je bilo mlijeko i jogurt te u trećem otvorenom mliječni napitci. Posebna rashladna zatvorena vitrina bila je za mliječni sladoled. Obzirom da je takav tip izlaganja trebao biti što pristupačniji potrošaču, to su pojedini mliječni proizvodi, a prvenstveno sir, bili posebno pakovani u celofan papir u manjim količinama s oznakama proizvođača, nazivom proizvoda, težinom i cijenom. Posjetiocima su se veoma povoljno izražavali o načinu takovog pakovanja, kao i o asortimanu mliječnih proizvoda.

I Z D O M A Ć E I S T R A N E Š T A M P E

Nabava rasplodnih bikova iz Austrije — Iz Austrije nabavljeno je za Hrvatsku 14 rasplodnih bikova simentalne pasmine mliječno-mesnog smjera. Raspoređeni su ovako: 7 u centru za umjetno osjemenjivanje u Križevcima, 3 u Varaždinu, 3 u Čakovcu i 1 u Kutini. Mliječnost majka nabavljenih bikova varira od 4.000—5.000 kg (2 iznad 5.000 kg, 9 više od 4.000 kg, a 3 ispod 4.000 kg). Procenat masti u mlijeku kod 10 majka je iznad 4%, a kod 4 ispod 4%.

Prosječna cijena bikova iznosila je 270.000 dinara. K tome treba pribrojiti i ostale troškove. Za uvezene bikove dobio se regres od 20% od nabavne cijene.

Govedarstvo na poljoprivrednim dobrima Hrvatske — God. 1957. povećao se broj goveda prema god. 1956. za 36,6% (od 20.110 na 27.447). Prosječna godišnja proizvodnja mlijeka po kravi god. 1957. iznosila je 3.005 kg, a 1956. 2.670 kg. Najveću prosječnu mliječnost postigle su krave crveno-šare pasmine (11)

4.568 kg, a zatim crno-šare pasmine 3.557 kg, pa krave smeđe pasmine 3.053 kg, simentalne 2.984 kg, a najmanje pingavske krave 1.974 kg.

Ukupno je kupljeno 4.235 goveda za rasplod, a 8.767 goveda za tov.

Iste godine isporučeno je 6.574 utovljenih goveda u težini od 3.180.000 kg (prosječno 484 kg teška), a teladi i junadi 6.530 u težini od 1.165.000 kg (prosječna težina od 178 kg).

Mlijeka je proizvedeno 27.670.000 kg. Prosječna prodajna cijena god. 1957. iznosila je 27,9 Din (od 20—40 Din). Na 1 ha glavnih krmnih površina proizvedeno je prosječno 3.689 kg mlijeka (60% više nego god. 1956.).

Superkoncentrat za tov svinja — Valpovačka tvornica krmnih smjesa pod nadzorom Zavoda za unapređenje poljoprivrede — Osijek proizvodi će superkoncentrat za tov svinja. Zasad će se proizvesti manje količine (oko 10 vagona), jer nedostaju sirovine. Sa 40 kg superkoncentrata i 300 kg kukuruza do-

bije se 90 kg prirasta. Kod tova, što ga provodi spomenuti zavod, cijena 1 kg prirasta iznosi 140 Din.

Oprez kod zračenja mlijeka — Na osnovu istraživanja Njemačkog društva za prehranu ustanovilo se, da prevelika količina vitamina D smanjuje apetit, zatvara i oštećuje bubrege. Budući su se u zadnje vrijeme povećala oboljenja zbog pretjeranog trošenja vitamina, Njemačko društvo za prehranu ograđuje se od zračenja mlijeka ultraljubičastim zrakama. Općenito se misli, da se namirnicama ne dodaju vitamini, nego da se umjesto toga troši hrana zdravog i dobrog sastava.

Praktično iskustvo s automatima za mlijeko — U Pensilvaniji (USA) s automatima za mlijeko uspjelo je povećati potrošnju mlijeka. U Vladinoj zgradi postavljeno je 27 automata. U školi sa 78 djece u pola godine s pomoću automata promet obroka mlijeka iznosio je 6.120. U jednoj visokoj školi sa 80 studenata, kad su postavljeni automati, povećao se mjesečni promet od 12.000 na 17.000 obroka, t. j. za 40%. U pojedinim industrijama postavljeno je do 20 automata. U jednoj pivovari u Pittsburgu mjesečni promet obroka mlijeka iznosio je 3.140. Opće povećanje potrošnje mlijeka za neko 4% pripisuje se postavljanju automata.

Sprečava se kvarenje zuba mlijekom, kojemu je dodano fluora — Fluor uvelike utječe na tvorbu ocaikline zuba i sprečava da se zubi kvare. Zbog toga u Winterthuru (Švicarskoj) je prošle jeseni liječnik dr. E. Ziegler u suradnji s gradskim zdravstvenim uredom poveo akciju, da se na dobrovoljnoj bazi ispita kod većeg broja djece djelovanje fluora u mlijeku na zdravstveno stanje zuba. U travnju ove godine obuhvaćeno je ovom akcijom već 4.200 djece u dobi do 12 godina, t. j. 30% sve djece spomenute dobi. Troškovi za dodatak fluora su neznatni. Jedna bočica tekućine fluora, koja stoji 80 Rappena, doljuna je za 300 lit. mlijeka.

Djelovanje fluoriranog mlijeka ne može se već sada ustanoviti, nego tek nakon 2–3 godine. Šest zubara pregledalo je 3.600 školske djece i unijelo podatke o zdravstvenom stanju zuba, i taj će se pregled ponoviti nakon 2–3 godine, pa će se vidjeti, kakvo je zdravstveno stanje zuba kod djece, koja su prošila mlijeko uz dodatak, odnosno bez dodatka fluora.

Finska — maslac u zamjenu za pšenicu — I Finska pripada među zemlje, koje su pogođene ograničenjem izvoza maslaca u Vel. Britaniju. Zbog toga je Finska stupila u vezu sa SSSR i zaključila ugovor, da će do kraja 1958. izvesti 1.500 vagona maslaca u zamjenu za pšenicu (1 kg maslaca za 8 kg pšenice).

Taj će izvoz biti subvencioniran od Finske. Jedan dio uvezene pšenice Finska će izvesti, jer tolike količine pšenice nisu joj potrebne.

Austrija — Poboljšanje kvalitete konzumnog mlijeka i povećanje sadržine masti u maslacu — Sa zasjedanja mljekarskog odbora izviješteno je, da je komisija za cijene odobrila prodaju maslaca pakovanog u aluminijevim folijama. Očekuje se, da će se time povećati prodaja maslaca, jer će se tako pakovani maslac bolje čuvati.

Na zasjedanju govorilo se i o akciji prodaje maslaca uz jeftiniju cijenu. Od 10–15. ožujka moći će potrošači osim maslaca uz normalne cijene kupiti jednaku količinu maslaca u nižnju cijenu od OS 24 po kg. Osim toga nezaposleni sedmicu pred Uskrsmo moći će kupiti maslac uz sniženu cijenu od OS 24 po kg. Zbog povećane proizvodnje mlijeka povećat će se postotak masti u mlijeku u prodaji na 3,6%. Odbor će podnijeti odgovarajući prijedlog komisiji za cijene. Osim toga povećat će se % masti i u maslacu.

Stanje i izgledi na evropskom tržištu maslaca — Komitet za poljoprivredu i ministarstvo za prehranu u Švicarskoj u jednom izvještaju potkraj svibnja o. g. iznijeli su stanje i izgleda na evropskom tržištu maslaca. Prema tom izvještaju znatno su se povećale zalih

	1. V. 1957.	1. V. 1958.
Danska	4.428 t	9.700 t
Holandija	5.700 t	13.000 t
Švedska	2.800 t	5.000 t
Vel. Britanija	67.500 t	75.000 t
Njemačka	2.000 t	12.535 t
Švicarska	2.293 t	4.062 t
Francuska	3.000 t	10.000 t
Belgija	422 t	4.813 t

Zalihe maslaca 1. V. 1958. veće su za 42.500 tona nego 1. V. 1957.

Cijene maslaca u Londonu i na ostalim tržištima su snižene. Time su najviše pogođene izvozne zemlje: Danska, Holandija i Švicarska. Na početku svibnja 1958. u ovim zemljama cijena maslaca se snizila za 30–40% prema cijeni u siječnju.

U prvom kvartalu ove godine izvoz maslaca u Njemačku iznosio je oko 3.000 t prema 15.000 t u isto vrijeme prošle godine. U Italiju uvoz maslaca nije bio slobodan, dok mu cijena na milanskom tržištu nije dosegla 650 lira 1 kg. Vel. Britanija je poduzela mjere, koje su dovele do sniženja uvoza maslaca na ukupno 40.000 t. Belgija i Francuska ne uvoze više maslac.

(Schweizerisches Zentralblatt für Milchwirtschaft 1958.)